

Pochód Lajkonika

Lajkonik, dawniej nazywany Konikiem Zwierzynieckim, wraz z całym orszakiem i kapelą Mlaskotów (nazwa od piskliwych dźwięków granej przez nich muzyki) pojawia się na ulicach Krakowa tylko w jeden dzień w roku, w oktawę święta Bożego Ciała. W południe wyrusza spod klasztoru Norbertanek i harcując wśród przechodniów, buławą rozdaje razy, które mają przynieść uderzonym zdrowie i powodzenie.

W godzinach popołudniowych dociera na Rynek Główny i tu pod wieżą ratuszową, po odtańczeniu tańca, podczas którego chorąży wywija wielką czerwoną chorągwią z białym orłem i herbem Krakowa, pobiera od władz miejskich symboliczny haracz i wypija kielich wina za pomyślność miasta i jego mieszkańców (zobacz: [Lajkonik przed Urzędem Miasta odbiera poczęstunek](#)).

Zwyczaj ten wiąże się z udziałem w procesjach Bożego Ciała kongregacji włóczków zajmujących się spławianiem drewna Wisłą i mających swą siedzibę na Zwierzyńcu. Powiązany został z legendą mówiącą o odparciu ataku Tatarów pod Krakowem przez włóczków i uroczystym wjeździe najdzielniejszego z nich, przebranego w zdobyczny tatarski strój, na koniu do miasta.

Tradycja ta kultywowana jest do dziś, chociaż dawniejsi włóczkowie zastąpieni zostali pracownikami Wodociągów Miejskich, a stroje orszaku i kapeli zmieniały się przez lata, projektowane przez plastyków. Przykładowo od l. 50. XX wieku włóczkowie i orkiestra Mlaskotów używali strojów według projektów Witolda Chomicza (profesora Krakowskiej ASP, miłośnika folkloru i zwyczajów krakowskiego Zwierzyńca), natomiast od 1997 roku odświeżeniem ich garderoby zajęła się Krystyna Zachwatowicz. Jednak [strój samego Lajkonika](#) pozostaje niezmienny od 1904 roku, kiedy to zaprojektował go Stanisław Wyspiański.

Opracowanie: Małgorzata Oleszkiewicz (Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie), © wszystkie prawa zastrzeżone

Zobacz również:

[Zabawka „Pochód Lajkonika” autorstwa Jana Oprochy \(ojca\)](#) w kolekcji Wirtualnych Muzeów Małopolski.

Pochód Lajkonika w [materiale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa](#).

[Odbitkę drzeworytu Lajkonika Witolda Chomicza](#) ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie.

Tagi: [Kraków](#), [Stanisław Wyspiański](#), [Lajkonik](#), [Zwierzyniec](#), [legenda](#), © wszystkie prawa zastrzeżone